

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 89/11
Λουξεμβούργο, 14 Σεπτεμβρίου 2011

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις
C-424/10 Ziolkowski και C-425/10 Szeja κ.λπ.

Κατά τον γενικό εισαγγελέα Υ. Βοτ, οι περίοδοι διαμονής στην επικράτεια κράτους μέλους υποδοχής που συμπληρώθηκαν μόνο βάσει διατάξεων εθνικού δικαίου πρέπει να υπολογιστούν στη διαμονή πολίτη της Ένωσης στο εν λόγω κράτος για τη θεμελίωση δικαιώματος μόνιμης διαμονής σε αυτό

Τέτοιες περίοδοι διαμονής τις οποίες διένυσε πολίτης της Ένωσης πριν από τη προσχώρηση του κράτους μέλους προελεύσεώς του στην Ένωση πρέπει επίσης να υπολογιστούν στη διαμονή του για τη θεμελίωση του εν λόγω δικαιώματος

Η οδηγία για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων¹ καθορίζει με ποιον τρόπο και υπό ποιες προϋποθέσεις οι Ευρωπαίοι πολίτες μπορούν να ασκούν το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στην επικράτεια των κρατών μελών.

Καθιερώνει σύστημα τριών επιπέδων, καθένα από τα οποία εξαρτάται από τη διάρκεια της διαμονής στην επικράτεια του κράτους μέλους υποδοχής. Κατ' αρχάς, ορίζει ότι οι πολίτες της Ένωσης έχουν δικαίωμα διαμονής στην επικράτεια του κράτους μέλους υποδοχής για χρονικό διάστημα έως τρεις μήνες, χωρίς περαιτέρω ειδικούς όρους. Ακολούθως, ορίζει ότι η κτήση δικαιώματος διαμονής άνω των τριών μηνών εξαρτάται από την τήρηση ορισμένων προϋποθέσεων. Για να απολαύει του δικαιώματος αυτού ο πολίτης της Ένωσης πρέπει, μεταξύ άλλων, να είναι μισθωτός ή μη μισθωτός στο κράτος μέλος υποδοχής ή να διαθέτει επαρκείς πόρους για τον εαυτό του και τα μέλη της οικογενείας του, ούτως ώστε να μην επιβαρύνει το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του οικείου κράτους, καθώς και πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας στο εν λόγω κράτος. Εν τέλει, η οδηγία καθιερώνει δικαίωμα μόνιμης διαμονής, μη υποκείμενο στις ανωτέρω προϋποθέσεις, υπέρ των πολιτών της Ένωσης οι οποίοι έχουν διαμείνει νομίμως για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών στο κράτος μέλος υποδοχής.

Ο Ziolkowski και η Szeja, Πολωνοί υπήκοοι, εισήλθαν στη Γερμανία πριν από την προσχώρηση της Πολωνίας στην Ένωση, το 1988 και το 1989 αντιστοίχως. Σύμφωνα με διατάξεις του γερμανικού δικαίου, τους χορηγήθηκε άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Η άδειά τους διαμονής παρατάθηκε νομίμως για τους ίδιους λόγους. Κατόπιν της προσχωρήσεως της Πολωνίας στην Ένωση, ζήτησαν από τις αρμόδιες γερμανικές αρχές τη χορήγηση άδειας μόνιμης διαμονής. Καθόσον η αίτησή τους απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι δεν ήταν εργαζόμενοι ούτε μπορούσαν να αποδείξουν ότι διαθέτουν επαρκή μέσα διαβίωσης, άσκησαν προσφυγή ενώπιον των αρμόδιων γερμανικών δικαστηρίων.

Το Bundesverwaltungsgericht (ομοσπονδιακό διοικητικό δικαστήριο, Γερμανία), το οποίο επελήφθη της διαφοράς, ερωτά, κατ' ουσίαν, το Δικαστήριο εάν οι περίοδοι διαμονής στην επικράτεια του κράτους μέλους υποδοχής που συμπληρώθηκαν μόνο βάσει διατάξεων εθνικού δικαίου, περιλαμβανομένων των περιόδων διαμονής που διανύθηκαν πριν από την προσχώρηση της Πολωνίας στην Ένωση, μπορούν να θεωρηθούν ως περίοδοι νόμιμης διαμονής υπό την έννοια

¹ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158, σ. 77, και διορθωτικά ΕΕ 2004, L 229, σ. 35, και ΕΕ 2005, L 197, σ. 34).

του δικαίου της Ένωσης και, επομένως, μπορούν να υπολογιστούν στη διαμονή του πολίτη της Ένωσης στο εν λόγω κράτος για τη θεμελίωση δικαιώματος μόνιμης διαμονής.

Κατ' αρχάς, ο γενικός εισαγγελέας Yves Bot υπενθυμίζει ότι οι διατάξεις της οδηγίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων δεν επηρεάζουν τις ευνοϊκότερες εθνικές διατάξεις. Τέτοια περίπτωση συνιστά ιδίως η παροχή δικαιώματος διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα μέσα διαβίωσης του ενδιαφερομένου. Επομένως, είναι εμφανές ότι η οδηγία, καθόσον δεν αναφέρει ότι οι ευνοϊκότερες εθνικές διατάξεις αποκλείονται από το μηχανισμό παροχής δικαιώματος μόνιμης διαμονής, στην πραγματικότητα, συνεπάγεται εμμέσως, πλην σαφώς, ότι οι ευνοϊκότερες εθνικές διατάξεις έχουν εφαρμογή στο πλαίσιο του εν λόγω μηχανισμού.

Περαιτέρω, ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι οι διατάξεις της οδηγίας δεν πρέπει να ερμηνεύονται περιοριστικά και, εν πάση περιπτώσει, κατά τρόπο που να τις καθιστά άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας. Εξάλλου, ο νομοθέτης της Ένωσης επιδιώκει οι πολίτες της Ένωσης που πληρούν τις προϋποθέσεις κτήσεως του δικαιώματος μόνιμης διαμονής να απολαύουν απολύτως ίσης μεταχειρίσεως με τους ημεδαπούς. Στηρίζεται στην παραδοχή ότι, έπειτα από μια αρκούντως παρατεταμένη περίοδο διαμονής στην επικράτεια του κράτους μέλους υποδοχής, ο πολίτης της Ένωσης έχει αναπτύξει στενούς δεσμούς με το εν λόγω κράτος και αποτελεί πλέον αναπόσπαστο μέλος της κοινωνίας αυτού. Τούτο συμβαίνει αναμφισβότως στην περίπτωση που οι δεσμοί μεταξύ του ατόμου και του κράτους μέλους υποδοχής συνάπτονται στο πλαίσιο σχέσεων ανθρωπιστικής αλληλεγγύης, όπως στην παρούσα υπόθεση.

Ο γενικός εισαγγελέας διευκρινίζει, επίσης, ότι ο βαθμός ενσωματώσεως του πολίτη της Ένωσης δεν επηρεάζεται από το εάν το δικαίωμά του διαμονής θεμελιώνεται στο δίκαιο της Ένωσης ή στο εθνικό δίκαιο. Εξάλλου, ο βαθμός ενσωματώσεώς του δεν εξαρτάται ούτε από την περιουσιακή του κατάσταση, στο βαθμό που αυτή ελήφθη υπόψη και αποτέλεσε αντικείμενο διαχειρίσεως από το κράτος μέλος υποδοχής επί χρονικό διάστημα ανώτερο του απαιτούμενου από την οδηγία (ήτοι ανώτερο των πέντε ετών), πράγμα που καταδεικνύει σαφώς την ύπαρξη κοινωνικής συνοχής.

Εν τέλει, ο γενικός εισαγγελέας Bot φρονεί ότι η οδηγία για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων θέτει τους κανόνες που πρέπει να εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη, οι οποίοι, εφόσον τηρούνται, διασφαλίζουν ότι αυτά δεν μπορούν να αντιταχθούν στην αναγνώριση δικαιώματος μόνιμης διαμονής. Εξάλλου, και λαμβανομένου υπόψη του επιδιωκόμενου σκοπού της, η οδηγία αυτή δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν ευνοϊκότερους εθνικούς κανόνες, ικανούς να επιταχύνουν τη διαδικασία ενσωματώσεως και να ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή.

Συνεπώς, ο γενικός εισαγγελέας προτείνει στο Δικαστήριο να αποφανθεί ότι η οδηγία έχει την έννοια ότι **οι περίοδοι διαμονής στην επικράτεια του κράτους μέλους υποδοχής που συμπληρώθηκαν μόνο βάσει διατάξεων εθνικού δικαίου πρέπει να υπολογιστούν στη διαμονή πολίτη της Ένωσης στο εν λόγω κράτος για τη θεμελίωση δικαιώματος μόνιμης διαμονής σε αυτό.**

Εν τέλει, καλεί το Δικαστήριο να απαντήσει ότι τέτοιες **περίοδοι διαμονής τις οποίες διένυσε Ευρωπαίος πολίτης πριν από την προσχώρηση του κράτους προελεύσεώς του στην Ένωση πρέπει επίσης να υπολογιστούν στη διαμονή του για τη θεμελίωση δικαιώματος μόνιμης διαμονής.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του

Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την απαγγελία των προτάσεων διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106